

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de Ordin cu privire la aprobarea listei produselor alimentare și a hranei pentru animale de origine nonanimală, care provin din anumite țări și care fac obiectul unei intensificări temporare a controalelor oficiale la posturile de inspecție la frontieră și la punctele de control

denumirea proiectului actului normativ

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
<p>Proiectul de ordin a fost elaborat de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.</p> <p>Persoana responsabilă și datele de contact: Grama Marin, Direcția inspecție la frontieră, nr. tel.: 022-294-715, e-mail: marin.grama@ansa.gov.md</p>
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
<p>Proiectul de Ordin cu privire la aprobarea listei produselor alimentare și a hranei pentru animale de origine nonanimală, care provin din anumite țări și care fac obiectul unei intensificări temporare a controalelor oficiale la posturile de inspecție la frontieră și la punctele de control vine întru executarea acțiunii nr.42, Clusterul 5: Resurse naturale, agricultură și coeziune, Capitolul 12 - Siguranța alimentară, politici sanitare și fitosanitare din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.306/2025.</p>
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
<p>În contextul în care ne dorim implementarea prevederilor Legii nr. 82/2024 și evitarea riscului introducerii în țară a produselor alimentare neconforme și periculoase, care ar cauza punerea în pericol a sănătății consumatorului, actul normativ național, supus modificării, se completează cu norme ce transpun Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1793 al Comisiei din 22 octombrie 2019 privind intensificarea temporară a controalelor oficiale și măsurile de urgență care reglementează intrarea în Uniune a anumitor bunuri din anumite țări terțe.</p> <p>Odată cu intrarea în vigoare la 14 septembrie a Legii nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, care transpune în totalitate Regulamentul UE 2016/2031 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor, intervenția în vederea modificării Hotărârii de Guvern nr. 938/2018 a devenit imperativ necesară.</p> <p>Lipsa unei astfel de intervenții în cadrul normativ național poate crea dificultăți întru asigurarea inofensivității și a calității produselor alimentare de către importatori și ca consecință ar putea afecta competitivitatea produselor alimentare și ar pune în pericol sănătatea umană. Fără o intervenție de reglementare, riscul de a crea în permanență bariere în calea comerțului, de a face dificilă activitatea autorității competente și de a nu asigura inofensivitatea produselor alimentare pe întreg lanțul trasabilității, rămâne unul persistent.</p>
3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
<p>Proiectul reglementează modificarea prevederilor din actul normativ național, ce țin de Regulamentul privind intensificarea temporară a controalelor oficiale și măsurile de urgență care reglementează intrarea în Republica Moldova a anumitor bunuri din anumite țări.</p> <p>Asigurarea aplicării și respectării prevederilor date se atribuie domeniului de competență al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, precum organizarea activităților sanitar-veterinare și a activităților ce țin de siguranța alimentelor, protecția animalelor și prevenirea transmiterii bolilor de la animale la om, siguranța alimentelor</p>

destinate consumului uman, salubritatea furajelor pentru animale, monitorizarea, notificarea și controlul bolilor și a trasabilității animalelor, asigurarea siguranței alimentelor, de la producerea materiilor prime până la distribuirea alimentelor către consumator și asigurarea unui nivel înalt de protecție a vieții și sănătății umane, bazat pe analiza riscului, protejarea intereselor consumatorilor incluzând aspecte referitoare la sistemul de relații creat în cadrul pieței, generat de confruntarea consumului de alimente oferite de producător.

Un principiu important al politicilor privind siguranța produselor alimentare prevede un sistem de control bine organizat și reglementat sub toate aspectele. Controalele oficiale trebuie să fie minuțioase și eficiente și să asigure aplicarea corectă a legislației, dar să nu reprezinte o povară pentru operatorii sau importatorii din domeniul alimentar. Organizarea activităților oficiale de control trebuie făcută astfel, încât să fie luate în considerare nevoile operatorilor, dar neafectând interesele consumatorilor și totuși limitând controlul excesiv.

Astfel, reglementarea în cauză, va servi drept cadru normativ de implementare a activităților expuse supra și este necesar ca controalele oficiale să fie efective și eficiente pentru a atinge scopul final - garantarea siguranței și calității alimentelor.

Întrucât legislația privind controalele oficiale din domeniul agroalimentar integrează într-un cadru legislativ unic normele aplicabile controalelor oficiale efectuate asupra animalelor și bunurilor care intră în țară și pentru a verifica conformitatea acestora, anumite categorii de animale și de bunuri provenind din anumite țări trebuie să fie prezentate întotdeauna la posturile de inspecție la frontieră pentru efectuarea controalelor oficiale înainte de intrarea lor în țară. În acest sens, anumite bunuri care provin din anumite țări trebuie să facă obiectul unei intensificări temporare a controalelor oficiale la posturile de inspecție la frontieră în cazurile în care este stabilit că aceste controale sunt necesare din cauza unui risc cunoscut sau emergent sau deoarece există dovezi că ar putea exista o neconformitate gravă de amploare cu legislația privind lanțul agroalimentar.

În acest scop, proiectul prevede întocmirea listei acestor bunuri, indicând codurile acestora din Nomenclatura combinată și actualizarea listei după cum este necesar pentru a reflecta orice evoluție în acest sens.

În contextul celor relatate, întru asigurarea unei aplicări uniforme a normelor de control oficial, se stabilesc norme care reglementează acțiunile pe care autoritatea competentă și operatorii trebuie să le întreprindă în cazul în care există suspiciunea unei neconformități, precum și în cazul transporturilor neconforme și al transporturilor care pot prezenta un risc pentru sănătatea umană, a animalelor sau a plantelor, pentru bunăstarea animalelor și pentru mediu și în vederea unificării prevederilor expuse supra, proiectul transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1793.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În lipsa reglementărilor armonizate și modificate conform cercetărilor recente, nu va fi posibil întreprinderea măsurilor adecvate de efectuare a unor controale oficiale.

La fel, în cazul neaprobării proiectului, nu vor fi valorificate obiectivele stabilite, iar operatorii economici vor avea doar de suferit, urmare a probabilității efectuării unor controale nereglementate, aplicate, în unele cazuri, în mod abuziv și incorect.

Totodată, opțiunea în cauză nu poate fi examinată drept o opțiune realistă, deoarece Guvernul își propune să aducă actele sale normative în concordanță cu *acquis-ul european*, ținând cont de viziunile orientate spre asociere.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Beneficii:

- ajustarea legislației naționale în domeniul controalelor oficiale la cerințele europene;
- asigurarea pieței interne cu producție calitativă;

- evitarea barierelor la import;
- protejarea intereselor consumatorului;
- protejarea teritoriului țării de introducerea în țară a produselor neconforme;
- siguranța mărfurilor plasate pe piața internă.

Riscuri în vederea aprobării proiectului dat nu s-au identificat.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Din punct de vedere economic identificăm un impact major pozitiv asupra competitivității afacerilor din domeniul alimentar. Aceasta se datorează alinierii la cerințele UE a cadrului normativ național din domeniul care va sconta în timp produse alimentare inofensive și de calitate și va asigura sănătatea plantelor și bunăstarea animalelor.

Astfel, în final se menționează că odată cu aprobarea prezentului proiect, vor fi suplinite normele și cerințele privind inofensivitatea și conformitatea produselor plasate pe piață. Aceasta va influența benefic asupra mediului de afaceri din domeniul alimentar sporind competitivitatea și accesul pe piața națională.

Aprobarea proiectului actului vizat nu va cauza impacturi negative, din considerentul că toate prevederile propuse sunt stabilite, în special, pentru monitorizarea și controlul domeniului agroalimentar și întru facilitarea îndeplinirii corecte a activității de întreprinzător.

Autoritatea competentă implicată în procesul implementării își va exercita atribuțiile în limitele competenței funcționale.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul nu presupune careva costuri de conformare din partea operatorilor economici. Cu atât mai mult, intervenția dată va exclude barierele care pot surveni în cazul lipsei unor reglementări clare ale domeniului vizat.

4.4. Impactul social

Din punct de vedere social, referindu-ne la sănătatea populației, identificăm un impact major pozitiv, care se va reflecta prin garantarea calității și inofensivității produselor alimentare.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Nu a fost identificat impact în acest domeniu.

4.5. Impactul asupra mediului

O dată cu efectuarea corectă a controalelor oficiale și permiterea intrării în țară a produselor calitative și inofensive, este exclus faptul de a forma deșeurii, astfel cum se întâmplă în cazul produselor care urmează să fie nimicite sau stocate, din cauza neîntrunirii parametrilor de siguranță.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu sunt identificate.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul este elaborat ca urmare a angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014 și vine întru executarea acțiunii nr.42, Clusterul 5: Resurse naturale, agricultură și coeziune, Capitolul 12 - Siguranța alimentară, politici sanitare și fitosanitare din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.306/2025.

Proiectul de ordin transpune Anexele I și II din Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2019/1793 al Comisiei din 22 octombrie 2019 privind intensificarea temporară a

controalelor oficiale și măsurile de urgență care reglementează intrarea în Uniune a anumitor bunuri din anumite țări terțe, de punere în aplicare a Regulamentelor (UE) 2017/625 și (CE) nr. 178/2002 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 669/2009, (UE) nr. 884/2014, (UE) 2015/175, (UE) 2017/186 și (UE) 2018/1660 ale Comisiei.

Întru asigurarea compatibilității proiectului propus cu actele europene, este elaborat tabelul de concordanță, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018.

a) obiectivele actelor juridice ale UE tind spre;

- asigurarea unui nivel de control la frontieră adecvat;

- protejarea pieței de produse alimentare nesigure;

- eliminarea barierelor din calea comerțului, prin aplicarea unor prevederi legale unificate;

- diminuarea timpului de așteptare în vamă;

- asigurarea calității produselor alimentare și inofensivitatea acestora.

b) actul în cauză nu prevede introducerea unor reglementări care nu sunt prevăzute în actele juridice ale UE sau care depășesc cerințele minime stabilite de acesta.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Regulamentul (UE) 2019/1793 creează cadrul normativ de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/625 privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor și Regulamentului (CE) nr. 178/2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare.

Aprobarea prevederilor în cauză vine întru necesitatea facilitării schimburilor comerciale și pentru a proteja sănătatea publică, iar implementarea completă a acestor rigori va contribui la asigurarea inofensivității și calității produselor alimentare și garantarea consumatorilor cu produse sigure, prin responsabilizarea operatorilor din domeniul alimentar și perfecționarea cadrului normativ național privind controalele oficiale și conformarea acestuia la cerințele UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Proiectul va fi supus avizării de către ministerele, autoritățile și asociațiile interesate.

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, a fost plasat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, la compartimentul „Transparență decizională”, rubrica „Proiecte de documente” anunțul privind inițierea proiectului este plasat pe pagina web a Ministerului și poate fi vizualizat la link-ul: <https://ansa.gov.md/transparența/anunt-privind-initierea-elaborării-deciziilor.html>

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus expertizării juridice și anticorupție, în cadrul procesului de avizare și consultare publică, iar informația referitoare la concluziile expertizelor vor fi incluse în sinteza obiecțiilor.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul în cauză este elaborat în vederea stabilirii măsurilor și cerințelor clare și corecte de efectuare a controalelor oficiale la etapa de import a produselor alimentare și a hranei pentru animale de origine non-animală și nu presupune modificarea sau abrogarea altor acte normative pentru acest domeniu.

Proiectul de ordin intră în vigoare odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Controlul asupra domeniului agroalimentar este exercitat de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în conformitate cu cerințele cadrului normativ național, iar în contextul în care comerțul la nivel mondial atrage după sine producerea schimbărilor și unificarea cerințelor față de controalele mărfurilor de origine agricolă la scară europeană și/sau mondială și este evident că, circulația produselor alimentare în cadrul importurilor constituie un factor real de risc, care poate conduce la introducerea și răspândirea contaminanților, bolilor, organismelor de carantină și/sau a organismelor dăunătoare extrem de periculoase, inclusiv a produselor alimentare neconforme. În acest sens, pentru o mai bună aplicare și implementare a prevederilor proiectului, va fi aprobată lista produselor alimentare și a hranei pentru animale de origine non-animală, care provin din anumite țări și care fac obiectul unei intensificări temporare a controalelor oficiale la intrarea lor în țară.

Măsurarea performanței intervenției propuse va fi reflectată prin numărul de controale efectuate, loturi returnate, notificările altor țări în privința produselor neconforme și deciziile de sistare a importurilor.

Director general

Radu MUSTEAȚA

Ex.: M. Grama,
nr. tel.: 0-22-294-715